

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

SMJERNICE ZA ODBRAMBENO PLANIRANJE

Sarajevo, januar 2024. godine

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE	1
1. Svrha.....	1
2. Cilj.....	1
3. Primjenjivost	1
4. Odgovornosti	1
5. Rodna jednakost	1
6. Reference.....	1
POGLAVLJE II. UVOD	3
POGLAVLJE III. VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI.....	3
1. Vojno-političko okruženje i procesi	3
2. Ciljevi i opredjeljenja u oblasti odbrane	4
3. Vojna strategija Bosne i Hercegovine	7
POGLAVLJE IV. VIZIJA, MISIJA, CILJEVI I NAČELA INSTITUCIJA ODBRANE	8
1. Vizija i misija institucija odbrane.....	8
2. Ciljevi institucija odbrane	8
3. Načela djelovanja institucija odbrane	9
POGLAVLJE V.PRAVCI RAZVOJA I PRIORITETNE ODBRAMBENE AKTIVNOSTI ...	10
Obrana Bosne i Hercegovine	10
Funkcionalne i operativne aktivnosti	11
Reformske aktivnosti	11
NATO i EU	12
Operacije i obuka	12
Pomoć civilnim organima i civilno-vojna saradnja	13
Operacije kolektivne sigurnosti.....	14
Međunarodna saradnja i međunarodne obaveze	14
Logistika.....	15
Finansije i budžet	16
Odbrambeno planiranje	17
POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANSIRANJA.....	17
Prioritet 1. Obavezni troškovi	17
Prioritet 2. Funkcionalni troškovi	17
Prioritet 3. Razvojni troškovi	18
POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK	18
Pregled skraćenica.....	21

Na osnovu člana 16., 20. i 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i člana 13., 15. tačka a) i 84. Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05), donosim

SMJERNICE ZA ODBRAMBENO PLANIRANJE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

1. Svrha

Svrha Smjernica za odbrambeno planiranje (u daljem tekstu: Smjernice) je osiguranje jedinstvenog pristupa procesu odbrambenog planiranja u Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucije odbrane), te usmjeravanje strateških pravaca razvoja institucija odbrane. Smjernice su polazni dokument u Sistemu planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja (u daljem tekstu: SPPBI).

2. Cilj

Cilj Smjernica je definiranje prioriternih odbrambenih aktivnosti i općih konceptualnih uputa za planiranje i racionalnu upotrebu resursa institucija odbrane u periodu 2025.- 2029. godina, radi daljeg razvoja odbrambenih sposobnosti i osiguranja efikasnog funkcioniranja institucija odbrane.

3. Primjenjivost

Smjernice stupaju na snagu danom donošenja i primjenjuju se u institucijama odbrane u skladu sa operativnim ciklusom Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

4. Odgovornosti

Za implementaciju Smjernica, u okviru svojih nadležnosti, odgovornosti i ovlaštenja, odgovorni su svi učesnici procesa odbrambenog planiranja u institucijama odbrane. Načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH reguliše implementaciju Smjernica u Oružanim snagama BiH.

5. Rodna jednakost

Izrazi koji su u ovim Smjericama radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

6. Reference

Referentni dokumenti za razvoj Smjernica su sljedeći propisi i dokumenti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) i institucija odbrane:

- 1) Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17),
- 2) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17),
- 3) Zakon o deminiranju u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 5/02),
- 4) Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17),
- 5) Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17),
- 6) Zakon o odbrani BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05),
- 7) Zakon o službi u Oružanim snagama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 i 38/18),
- 8) Zakon o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH", br. 14/05),

- 9) Okvirni Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 50/08),
- 10) Zakon o zrakoplovstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 39/09),
- 11) Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14 i 59/22),
- 12) Zakon o zabrani diskriminacije u BiH (“Službeni glasnik BiH”, br. 59/09 i 66/16),
- 13) Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH (“Službeni glasnik BiH”, br. 16/03 i 102/09),
- 14) Izjava Predsjedništva BiH o opredjeljenju za priključenje BiH NATO programu Partnerstvo za mir i punopravnom članstvu u NATO savezu, broj: 01-011-250-16/05 od 23.02.2005. godine,
- 15) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-011-1110-6/06 od 05.07.2006. godine (u daljem tekstu: Odluka) i odluke o izmjenama i dopunama Odluke, broj: 01-011-69-61/08 od 17.01.2008. godine, broj: 01-011-618-6/08 od 18.03.2008. godine, broj: 01-011-1828-21/08 od 29.07.2008. godine, broj: 01-50-1-1067-10/12 od 18.04.2012. godine, broj: 01-50-1-3666-41/12 od 12.12.2012. godine, broj: 01-50-1-2919-20/15 od 02.12.2015. godine, broj: 01-50-1-32-17/16 od 12.01.2016. godine i broj: 01-50-1-3427-10/19 od 20.09.2019. godine,
- 16) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine,
- 17) Odluka Predsjedništva BiH o usvajanju dokumenta „Pregled odbrane” i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH“, broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine,
- 18) Zaključak Predsjedništva BiH o usvajanju Plana implementacije dokumenta „Pregled odbrane” i Akcionog plana implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 01-50-1-374-1/17 od 01.02.2017. godine,
- 19) Zaključak Predsjedništva BiH o pružanju podrške aktiviranju Akcionog plana za članstvo BiH u NATO, broj: 01-50-1-612-14/17 od 22.02.2017. godine,
- 20) Program reformi BiH 2022 usvojen na 57. redovnoj sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 09.11.2022. godine,
- 21) Sigurnosna politika BiH, broj: 01-011-142-35-1/06 od 08.02.2006. godine,
- 22) Odbrambena politika BiH, broj: 01-011-2978-51/08 od 26.11.2008. godine,
- 23) Strategija vanjske politike BiH 2018.-2023., broj: 01-50-1-936-27-1/18 od 13.03.2018. godine,
- 24) Strategija protivminskog djelovanja BiH 2018.-2025. („Službeni glasnik BiH”, br.70/19),
- 25) Uputstva Stranama Komandanta EUFOR, Izmjena 25 od 01.06.2008. godine,
- 26) Koncept i procedure Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja, broj: 12-16-1-5836/08 od 21.10.2008. godine,
- 27) Politika upravljanja odbrambenim resursima, broj: 12-03-8-6698/08 od 11.12.2008. godine,
- 28) Politika odbrambenog planiranja, broj: 06-03-3-728/09 od 16.01.2009. godine,
- 29) Vojna strategija BiH (odobrena Naredbom ministra odbrane, broj: 06-02-3-1962-1/16 od 26.04.2016. godine),
- 30) Plan implementacije „Pregleda odbrane”, broj: 06-03-8-2436-247/09 od 31.01.2017. godine,
- 31) Akcioni plan implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 06-03-08-2436-248/09 od 31.01.2017. godine,
- 32) Doktrina Oružanih snaga BiH (odobrena Odlukom ministra odbrane, broj: 06-03-30-2315-4/17 od 13.06.2017. godine),
- 33) Okvirni plan implementacije dokumenta „Program reformi BiH” iz nadležnosti Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH, broj: 06-14-1-19-19/21 od 03.02.2021. godine,
- 34) Smjernice za odbrambeno planiranje, broj: 06-03-8-2390-15/22 od 04.01.2023. godine,
- 35) Srednjoročni plan rada Ministarstva odbrane BiH za period 2024.-2026. godina, broj: 06-03-1-489-27/23 od 08.11.2023. godine,
- 36) dokumenti u okviru saradnje BiH sa Organizacijom sjevernoatlantskog ugovora (u daljem tekstu: NATO) i u okviru NATO Programa Partnerstvo za mir (u daljem tekstu: NATO/PfP): Prezentacijski dokument (PD), Intenzivirani dijalog sa NATO (ID), Proces planiranja i revizije (u daljem tekstu: PARP), Individualni partnerski program saradnje (u daljem tekstu: IPCP), Prilagođena podrška BiH, Program izgradnje odbrambenih kapaciteta (u daljem tekstu: DCB).

POGLAVLJE II. UVOD

Sistem odbrambenog planiranja osigurava transformaciju strateških uputstava državnog rukovodstva u odbrambene dokumente i aktivnosti kojima se dodjeljuje i kontroliše upotreba resursa odbrane kako bi institucije odbrane na efikasan način izvršavale zakonske zadatke, ispunile utvrđene državne ciljeve i opredjeljenja iz oblasti odbrane, sigurnosti i vanjske politike, te osigurale stalni razvoj vlastitih odbrambenih sposobnosti.

Strateška uputstva, ciljevi i opredjeljenja državnog rukovodstva u oblasti odbrane utvrđena su Zakonom o odbrani BiH i dokumentima Predsjedništva BiH - Sigurnosna politika BiH i Odbrambena politika BiH koji čine glavne elemente Sistema odbrambenog planiranja. U okviru procesa odbrambenog planiranja, navedeni dokumenti razrađuju se sljedećim dokumentima, takođe glavnim elementima Sistema odbrambenog planiranja: Vojna strategija BiH, Smjernice za odbrambeno planiranje i Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH, kao integralni dio dokumenta Pregled odbrane. Rezultat procesa odbrambenog planiranja uključuje izradu sveobuhvatnog i konzistentnog skupa normativnih, planskih, konceptualnih, doktrinarnih i drugih dokumenata sistema odbrane.

Proces transformacije glavnih elemenata Sistema odbrambenog planiranja u odbrambene dokumente i aktivnosti ostvaruje se u interakciji Sistema odbrambenog planiranja i Sistema upravljanja odbrambenim resursima. Interakcija ova dva sistema osigurava se posredstvom SPPBI čiji rezultat su prijedlog Programa odbrane koji je osnov za definiranje programskog budžeta odbrane za narednu godinu, prijedlog Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) za naredne 3 godine i projekcija budžeta odbrane za narednih 5 godina. Pri navedenom, uloga Sistema upravljanja odbrambenim resursima je osiguranje postupaka kojima se na optimalan način usmjerava i kontroliše upotreba raspoloživih resursa institucija odbrane kroz jasno definirani Operativni ciklus Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

Uz navedeno, proces odbrambenog planiranja treba biti zasnovan na analizi vojno-političkog okruženja, državnim potrebama i mogućnostima i raspoloživim resursima odbrane. Takođe, u proces odbrambenog planiranja neophodno je uključiti ispunjavanje obaveza BiH po osnovu članstva u Organizaciji Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UN) i Organizaciji za sigurnost i saradnju u Evropi (u daljem tekstu: OSCE), te ispunjavanje obaveza BiH u okviru integracijskog procesa BiH u NATO i Evropsku uniju (u daljem tekstu: EU).

POGLAVLJE III. VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI

1. Vojno-političko okruženje i procesi

Promjene u vojno-političkom okruženju i stanju sigurnosti mogu se reflektirati u oblasti odbrane, što zahtijeva sagledavanje zbivanja na globalnom, regionalnom i unutrašnjem nivou.

Najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje na globalnom nivou su: postojanje više ratnih i kriznih žarišta koji su mogući generatori daljih kriza i prijetnja međunarodnom miru (od kojih je posebna prijetnja rat u Ukrajini), dalje zaoštavanje odnosa između svjetskih vojno-političkih sila i uticaj na međunarodne odnose, asimetrični, nepredvidivi i transnacionalni karakter savremenih oblika ugrožavanja sigurnosti, međunarodni terorizam, porast etničkog i religijskog ekstremizma i radikalizma, secesionizam, granični nesporazumi, ugrožavanje ljudskih prava, izazivanje migrantskih kriza, jačanje vojnih potencijala, nekontrolirana proizvodnja i prodaja oružja, nelegalna trgovina oružjem, proliferacija oružja za masovno uništenje, trgovina ljudima, osjetljivost i kriminal u prostoru kompjuterske i informatičke tehnologije i komunikacije (u daljem tekstu: *cyber*), jačanje organiziranog kriminala, trgovina narkoticima, korupcija, pranje novca, zavisnost o energetske izvorima, produbljivanje ekonomske krize i siromaštvo, širenje zaraznih bolesti, iscrpljivanje prirodnih resursa, degradacija životne sredine, klimatske promjene, prirodne i druge nesreće.

Uz neizbježnost refleksije globalnih zbivanja na regionalnom planu, najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje na regionalnom nivou su: organizirani kriminal i korupcija, nedovršeni tranzicijski procesi koji usporavaju ekonomski i društveni razvoj zemalja regije, korištenje teritorije zemalja regije za tranzit oružja, narkotika, migranata, bijelog roblja i druge nelegalne aktivnosti prema zemljama EU, povratak državljana zemalja regije sa stranih ratišta, migrantska kriza, širenje zaraznih bolesti, degradacija životne sredine, prirodne i druge nesreće.

Najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje sa kojima se BiH suočava na unutrašnjem nivou, uz neizbježnost refleksije globalnih i regionalnih zbivanja na BiH, su: zaostali politički animoziteti koji generiraju sigurnosnu, ekonomsku, političku i društvenu nestabilnost, nepotpuna implementacija Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, retrogradna djelovanja i nacionalizam, sporost tranzicijskih procesa ka modernom demokratskom društvu, korupcija i organizirani kriminal, ekonomska nerazvijenost, nezaštićenost granica, nelegalno posjedovanje i prisustvo viškova naoružanja i municije, kontaminiranost teritorija minama i neeksplozivnim ubojnim sredstvima (u daljem tekstu: NUS), povratak državljana BiH sa stranih ratišta, migrantska kriza, širenje zaraznih bolesti, degradacija životne sredine, prirodne i druge nesreće.

Savremeni sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje nisu dijeljivi državnim granicama i isti za direktnu posljedicu mogu imati širu društvenu, političku, ekonomsku i vojnu nestabilnost. Stoga je BiH opredjeljena za aktivnu međunarodnu saradnju i suprotstavljanje sigurnosnim izazovima, rizicima i prijetnjama u svim pojavnim oblicima. Takođe, BiH i zemlje regiona opredjeljene su za mir, stabilnost i prosperitet i zajednički učestvuju u više regionalnih inicijativa.

Sigurnosnu situaciju u BiH karakteriše i prisustvo vojnih snaga EU u BiH (u daljem tekstu: EUFOR) u okviru operacije „ALTHEA” sa mandatom podrške vlastima u BiH u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja. S tim u vezi, stvaranje stabilnog i sigurnog okruženja i po sticanju uslova okončanje operacije „ALTHEA” predstavlja važan sigurnosni cilj BiH i pokazatelj državnih sposobnosti BiH za evropske i evroatlantske integracije.

U skladu sa odlukom Sjevernoatlantskog vijeća NATO (NAC) da od BiH prihvati podnošenje prvog Godišnjeg nacionalnog programa (u daljem tekstu: ANP) u okviru Akcionog plana za članstvo u NATO (u daljem tekstu: MAP), BiH je nastavila kontinuitet podnošenja dokumenta Program reformi BiH u sjedište NATO. Takođe, u cilju podrške miru, stabilnosti i reformskim procesima u BiH, nastavljaju se aktivnosti u okviru NATO Prilagođene podrške BiH.

U pogledu EU integracijskog procesa, BiH je u decembru 2022. godine dodijeljen status zemlje kandidata za pristupanje u EU, a u novembru 2023. godine Evropska Komisija je dala uslovnu preporuku za otvaranje pregovora za priključenje BiH u EU. U tom pogledu, BiH nastavlja sa ispunjavanjem uslova i reformi iz ključnih oblasti od značaja za pristupanje u EU. U okviru EU integracijskog procesa, BiH je opredjeljena za integraciju u odbrambene strukture EU i prihvatanje mehanizama i ispunjavanje ciljeva Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU (u daljem tekstu: CFSP) i Zajedničke sigurnosne i odbrambene politike EU (u daljem tekstu: CSDP). Takođe, BiH kontinuirano ispunjava obaveze po osnovu članstva u UN i OSCE.

Iako se u trenutnim okolnostima sigurnosnog okruženja ne uočava namjera upotrebe vojne sile protiv suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH, procjene sigurnosnih kretanja ukazuju da BiH može biti suočena sa brojnim asimetričnim izazovima, rizicima i prijetnjama, što nameće potrebu daljeg prilagođavanja i razvoja državnih odbrambenih sposobnosti.

2. Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane

U skladu sa Zakonom o odbrani BiH, država BiH organizira, razvija i održava vojni kapacitet i spremnost Oružanih snaga BiH sa ciljem:

- osiguranja suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- unapređenja ciljeva vanjske politike BiH,
- ispunjavanja međunarodnih obaveza BiH,
- zaštite državljana BiH.

Zakonom o odbrani BiH utvrđena je obaveza svih subjekata odbrane da u okviru svojih nadležnosti provedu potrebne aktivnosti za prijem BiH u članstvo NATO.

Općesigurnosni ciljevi BiH iz Sigurnosne politike BiH, te time ciljevi i opredjeljenja iz oblasti odbrane kao dijela sigurnosnog sistema, su:

- zaštita suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- uspostavljanje i razvoj institucija sistema sigurnosti koje će biti sposobne da odgovore na sve rizike i prijetnje osnovnim vrijednostima i interesima BiH,
- razvijanje i učvršćivanje opće sigurnosti i unutarnje stabilnosti BiH,
- provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- aktivno učešće u izgradnji kolektivne sigurnosti putem pristupanja međunarodnim sigurnosnim konvencijama, evropskim i evroatlantskim sigurnosnim strukturama,
- promoviranje aktivne uloge BiH u međunarodnim organizacijama čiji je član, kao i uključivanje u regionalne, evropske i evroatlantske političke, ekonomske, vojne i druge integracione procese i organizacije, a naročito u EU i NATO,
- jačanje civilne komande i kontrole nad Oružanim snagama BiH, parlamentarnog nadzora i transparentnosti u odbrambenim poslovima, u skladu sa standardima razvijenih demokratskih zemalja,
- demokratizacija BiH kroz prihvatanje i primjenu standarda savremenog svijeta, kao i osposobljavanjem i efikasnim funkcioniranjem institucija vlasti na svim nivoima,
- jednakopravnost naroda i građana, poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- socijalna sigurnost i jednak pristup građana svim socijalnim pravima,
- borba protiv terorizma, organiziranog kriminala, trgovine ljudima i korupcije,
- tranzicija cjelokupnog društva u pravcu izgradnje modernog demokratskog društva zasnovanog na vladavini prava, tržišnoj ekonomiji, ekonomskom i ukupnom prosperitetu,
- unapređenje saradnje i svestranih odnosa sa zemljama regiona Jugoistočne Evrope, a posebno sa susjednim zemljama,
- zaštita čovjekove okoline.

Odbrambena politika BiH podržava ostvarivanje zakonskih ciljeva BiH u oblasti odbrane, strateških načela i ciljeva definiranih Sigurnosnom politikom BiH, te općih pravaca, prioriteta i smjernica za provođenje vanjske politike BiH. Opredjeljenja BiH u oblasti odbrane u skladu sa Odbrambenom politikom BiH su:

- razvoj sistema odbrane i priuštivih oružanih snaga koji će biti sposobni da izvršavaju zakonom definirane zadatke, da odgovore na sigurnosne prijetnje vojne prirode i koji podržavaju trajni mir, sigurnost, stabilnost i sveukupni društveni razvoj,
- dosljedna provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- poštivanje nepovredivosti granica i rješavanje otvorenih međunarodnih pitanja i kriza konstruktivnim dijalogom, bez prijetnji ili upotrebe sile protiv teritorijalnog integriteta ili političke nezavisnosti bilo koje zemlje,
- uključivanje u evropske i evroatlantske sigurnosne i druge integracione tokove,
- prihvatanje koncepta kolektivne sigurnosti, kao temelja svog dugoročnog odbrambenog opredjeljenja,
- aktivan doprinos kolektivnoj sigurnosti na globalnom planu putem učešća u međunarodnim mirovnim misijama, u skladu sa potrebama međunarodne zajednice i vlastitim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima,
- ispunjavanje ciljeva NATO/PfP, kao prvom koraku ka punopravnom članstvu i uključivanju svojih oružanih snaga u strukturu NATO,
- postupna integracija u sve strukture EU, uz prihvatanje odredaba i mehanizama iz CFSP i Evropske sigurnosne i odbrambene politike koja je transformisana u CSDP,

- puna saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu, odnosno njegovim pravnim nasljednikom Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za krivične sudove,
- demokratska, parlamentarna i civilna kontrola nad oružanim snagama i transparentnost u svim aspektima odbrane,
- ispunjavanje obaveza iz Kodeksa ponašanja EU u pogledu izvoza oružja, te poštivanje međunarodnih sporazuma i ugovora o neširenju oružja za masovno uništenje,
- puna implementacija Programa akcije UN za prevenciju, borbu i iskorjenjivanje nelegalne trgovine malim oružjem i lakim naoružanjem (u daljem tekstu: SALW), dokumenta OSCE o SALW, kao i Regionalnog plana implementacije borbe protiv širenja SALW Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

Strateška uputstva državnog rukovodstva iz oblasti odbrane uključuju ostvarivanje državnih ciljeva i opredjeljenja definiranih Strategijom vanjske politike BiH, i to:

- stubovi-strateški pravci djelovanja vanjske politike BiH su: sigurnost i stabilnost; ekonomski prosperitet; zaštita interesa državljana BiH; promocija BiH u svijetu,
- punopravno članstvo BiH u EU i aktivno praćenje CFSP,
- nastavak provođenja aktivnosti u odnosu na NATO u skladu sa Zakonom o odbrani BiH, aktivacija i implementacija MAP,
- maksimalno korištenje svih mehanizama i instrumenata saradnje sa NATO,
- učešće u UN, NATO, EU ili snagama koalicije u misijama podrške miru, uključujući i borbu protiv terorizma,
- Oružane snage BiH će nastojati da dosegnu potreban nivo opremljenosti i interoperabilnosti, kompatibilnosti i sposobnosti za izvršenje zajedničkih i kombinovanih operacija sa partnerima.

U skladu sa dokumentom Pregled odbrane i njegovim integralnim dijelom Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027. (u daljem tekstu: Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH), osnovni cilj modernizacije Oružanih snaga BiH je unapređenje operativnih sposobnosti i plansko dostizanje pune interoperabilnosti i kompatibilnosti sa zemljama članicama NATO. Glavni ciljevi razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH u periodu do 2027. godine su:

- *Ciljevi usmjereni na dostizanje operativnih sposobnosti:*
 1. Opremanje Oružanih snaga BiH sa novim sredstvima,
 2. Unapređenje sistema obuke i školovanja,
 3. Intenzivnije učestvovanje u međunarodnim vojnim operacijama, posebno u operacijama podrške miru,
- *Ciljevi usmjereni na uređenje normativno-pravnog okvira:*
 1. Izrada personalnih i materijalnih formacija komandi i jedinica Oružanih snaga BiH,
 2. Ažuriranje normativno-pravnih regulativa, u skladu sa novim odbrambenim i operativnim konceptom Oružanih snaga BiH,
 3. Uspostavljanje sistema rezerve Oružanih snaga BiH,
- *Ciljevi usmjereni na povećanje efikasnosti Oružanih snaga BiH:*
 1. Prijem i obuka novog vojnog i civilnog personala u Oružane snage BiH,
 2. Razmjestaj komandi i jedinica Oružanih snaga BiH na perspektivnim lokacijama i predaja neperspektivnih lokacija civilnim strukturama,
 3. Rješavanje viškova i neperspektivnog naoružanja i vojne opreme.

Dokumentom Program reformi BiH, koji BiH podnosi NATO kako bi implementirala utvrđene reformske ciljeve i zadatke za ispunjenje tih ciljeva, utvrđeno je da će BiH kroz odbrambeno planiranje:

- stvoriti preduslove da odbrambene institucije i Oružane snage BiH budu sposobne izvršavati zadatke definisane zakonom i podržavati ispunjenje državnih ciljeva u oblasti sigurnosti i odbrane,

- osigurati stalni razvoj njihovih vlastitih odbrambenih sposobnosti koje odgovaraju okruženju i omogućavaju ispunjenje dodijeljenih misija,
- osigurati visok nivo saradnje sa NATO i EU i ispunjavanje obaveza BiH u vezi evropskih i evroatlantskih procesa,
- osigurati efikasno planiranje i upravljanje raspoloživim državnim odbrambenim resursima,
- razvijati NATO kompatibilnu strukturu snaga u skladu sa državnim potrebama i sposobnostima,
- osigurati interoperabilnost sa NATO snagama,
- razvijati sposobnosti slanja u misije u inostranstvo, efikasnu komandu i kontrolu i odgovarajuće sposobnosti za podršku operacijama,
- podržati sposobnosti snaga kroz sistem obuke i doktrine za korštenje oružanih snaga,
- razvijati i unapređivati odbrambenu saradnju.

3. Vojna strategija BiH

Vojna strategija BiH uspostavlja tri državna vojna cilja čije ostvarivanje osiguravaju Oružane snage BiH: odbrana BiH i njenih građana, učešće u operacijama podrške miru i pomoć civilnim organima.

Oružane snage BiH će vojne ciljeve dostizati vođeni sljedećim strateškim principima: agilnost, odlučnost i interoperabilnost. Isti naglašavaju sposobnost brzog prilagođavanja nastaloj situaciji, odlučno djelovanje u dostizanju postavljenih ciljeva, te potrebu za interoperabilnosti i kompatibilnosti sa snagama NATO.

Oružane snage BiH će nastaviti provoditi aktivnosti podrške vojnim ciljevima na bazi Doktrine Oružanih snaga BiH i rješenjima putem kojih su povezani oblici operacija Oružanih snaga BiH, elementi borbene moći i koncept komandovanja i kontrole. Doktrina Oružanih snaga BiH je povezana sa Sigurnosnom politikom BiH, Odbrambenom politikom BiH i Vojnom strategijom BiH, te predstavlja temeljnu vezu sa NATO standardizacijom i interoperabilnošću.

Dostizanje vojnih ciljeva zahtijeva:

- aktivno učešće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru,
- spremnost na samoodbranu,
- realizaciju odbrambenih aktivnosti u zemlji u saradnji sa ostalim elementima sistema sigurnosti,
- stalno promoviranje sigurnosti u regionu,
- odvratanje od moguće agresije profesionalnošću i spremnošću Oružanih snaga BiH,
- stvaranje uslova za efikasno izvršenje dodijeljenih zadataka i misija.

Razvoj Oružanih snaga BiH mora osigurati dostizanje potrebnih sposobnosti, a isti će se između ostalog ogledati u sljedećem:

- naglasak na razvoju posebnih sposobnosti - uništenje NUS i odlaganje eksplozivnih sredstava (u daljem tekstu: NUS/EOD), deminiranje uz dalji razvoj Centra za protivminsko djelovanje i uništavanje NUS/EOD (u daljem tekstu: Centar za PMDiUNUS/EOD) s ciljem da isti preraste u regionalni, Vojna policija, transportni kapaciteti helikopterskih jedinica,
- poboljšanje mobilnosti snaga kroz opremanje potrebnim sredstvima, u kratkoročnom razdoblju za snage u operacijama podrške miru, potom za snage dostupne za NATO vođene operacije i u konačnici za Oružane snage BiH u cjelini,
- nadogradnja sistema komandovanja i kontrole u cilju razvoja kompletnog sistema komandovanja, kontrole, komunikacija i kompjutera (u daljem tekstu: C4) kroz osiguranje moderne opreme i softverskih aplikacija za C4 te prilagođavanje procedurama C4 u skladu sa NATO zahtjevima,
- uvođenje novih tehnologija i prilagođavanje doktrine istim,
- poboljšanje sistema obuke jedinica,
- učenje stranih jezika, sa težištem na engleskom jeziku.

Zahtjevi vezani za snage, koji predstavljaju najviši prioritet NATO i u skladu sa kojima Oružane snage BiH trebaju usmjeravati svoj razvoj, su:

- unapređenje interoperabilnosti Oružanih snaga BiH sa NATO snagama kroz implementaciju Partnerskih ciljeva saradnje (u daljem tekstu: PG) BiH i NATO,
- obuka u cilju dostizanja borbene spremnosti i održivosti snaga za upućivanje u operacije podrške miru i operacije kolektivne sigurnosti,
- osiguranje određenog procenta snaga sa visokim stepenom spremnosti,
- razvoj sposobnosti za suprotstavljanje asimetričnim prijetnjama,
- razvoj modernog i superiornog sistema upravljanja informacijama,
- sposobnost zajedničkog djelovanja kroz primjenu različitih NATO instrumenata u rješavanju kriza i sposobnost koordinacije sa drugim akterima,
- poboljšanje sistema logistike u svakodnevnoj podršci snagama u zemlji i posebno u podršci snagama u operacijama izvan zemlje,
- formiranje i razvoj rezerve i njena potpuna integracija u Oružane snage BiH sa jasno definiranim parametrima i završenim opremanjem i obukom,
- transformacija Oružanih snaga BiH, u skladu sa NATO zahtjevima za snage.

POGLAVLJE IV. VIZIJA, MISIJA, CILJEVI I NAČELA INSTITUCIJA ODBRANE

1. Vizija i misija institucija odbrane

Vizija institucija odbrane je efikasan odbrambeni sistem BiH, kao dio sigurnosnog sistema BiH, integrisan u sistem kolektivne odbrane interoperabilan sa NATO i u sistem međunarodne sigurnosti. Vizija institucija odbrane podrazumijeva stalni razvoj sposobnosti i spremnosti institucija odbrane, težišno razvoj modernih Oružanih snaga BiH, kao najvažnijeg operativnog dijela odbrambenog sistema BiH, koje će biti sposobne i spremne da efikasno izvršavaju zadatke definirane Zakonom o odbrani BiH, ispune državne ciljeve iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike i odgovore na sigurnosne i odbrambene rizike i prijetnje. Oružane snage BiH će biti priuštive, dobro opremljene, mobilne snage dobro obučeni i motivirani vojnici, pod vodstvom visoko kvalificiranih oficira i podoficira, podržani stručnim i profesionalnim civilnim kadrom. Te snage, uključujući i rezervne snage, bit će interoperabilne i kompatibilne sa snagama NATO.

Misija institucija odbrane je stvaranje, razvoj i održavanje odbrambenog kapaciteta BiH u cilju osiguranja efikasnog odbrambenog sistema BiH i izvršavanja zakonskih zadataka. Misija institucija odbrane podrazumijeva poduzimanje svih potrebnih administrativnih, organizacijskih, operativnih i drugih aktivnosti usmjerenih na uspješno funkcioniranje institucija odbrane kako bi se osigurala zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH, pružila vojna odbrana BiH i njenim državljanima u slučaju napada, pružila vojna pomoć civilnim organima u slučaju prirodnih i drugih nesreća, pružio doprinos u deminiranju u BiH, pružio vojni doprinos BiH u međunarodnim aktivnostima održavanja mira i sigurnosti, unaprijedili ciljevi vanjske politike BiH, ispunile međunarodne obaveze BiH iz oblasti odbrane i realizirali drugi zadaci dodijeljeni institucijama odbrane.

2. Ciljevi institucija odbrane

U skladu sa utvrđenom vizijom i misijom, primarni cilj institucija odbrane u srednjoročnom i dugoročnom periodu je razvijati i održavati vlastite sposobnosti, spremnost i kapacitete te kroz dosljednu primjenu zakona i propisa osigurati efikasno izvršenje zakonskih zadataka i ostvarivanje utvrđenih državnih ciljeva i opredjeljenja u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. U tom pogledu, primaran je razvoj Oružanih snaga BiH kojim će se osigurati da iste na efikasan način izvršavaju dodijeljene zadatke, realiziraju utvrđene državne ciljeve u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike, podrže opći društveni razvoj i stabilnost, pruže pomoć civilnim organima u širokom spektru funkcija u skladu sa zakonom, podrže evroatlantske i evropske integracijske procese BiH, pruže doprinos međunarodnim nastojanjima održavanja mira i sigurnosti, te izvršavaju druge dodijeljene misije.

Primarni cilj institucija odbrane ostvarivati kroz realizaciju sljedećih specifičnih ciljeva:

1) Razvoj i unapređenje operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH i dostizanje međunarodnih standarda

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati budžetski program „Vojna odbrana“ i u okviru istog programske aktivnosti/projekte koji se odnose na:

- obuku i profesionalni razvoj,
- operacije vojne pomoći civilnim organima,
- planiranje i upravljanje resursima,

2) Učešće u operacijama kolektivne sigurnosti

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati budžetski program "Operacije kolektivne sigurnosti" i u okviru istog programske aktivnosti/projekte koji se odnose na:

- učešće u NATO operacijama,
- učešće u UN operacijama,
- učešće u EU operacijama,

3) Unapređenje i održanje međunarodne saradnje

Za dostizanje ovoga specifičnog cilja potrebno je planirati i realizirati budžetski program "Međunarodna saradnja" i u okviru istog programske aktivnosti/projekte koji se odnose na:

- saradnju sa NATO i EU,
- bilateralnu i multilateralnu saradnju,
- implementaciju međunarodnih obaveza,
- vojno-diplomatsko predstavljanje.

Takođe, u svrhu dostizanja glavnog i specifičnih ciljeva institucija odbrane, u skladu sa potrebama neophodno je planirati i realizirati druge programske aktivnosti i projekte. Za blagovremeno planiranje, praćenje i izvršenje budžetskih programa i projekata odgovorni su program menadžeri institucija odbrane.

3. Načela djelovanja institucija odbrane

Načela djelovanja institucija odbrane su:

- zakonitost (zasnovanost na zakonu i podzakonskim aktima),
- efikasnost (pravovremenost, tačnost i pozitivan rezultat),
- ekonomičnost (najviši učinak uz najmanje troškove),
- priuštivost (usaglašenost mogućnosti, potreba i raspoloživih resursa),
- racionalnost (osmišljena i primjerena upotreba raspoloživih resursa),
- kontinuiranost (neprekidnost procesa i djelovanja),
- prilagodljivost (mogućnost djelovanja u promijenjenim okolnostima),
- odgovornosti (izvršenje zadataka i ostvarivanje ciljeva iz nadležnosti i djelokruga rada),
- transparentnost (uključenost svih aktera u proces donošenja odluka u skladu sa propisima i dostupnost relevantnih informacija vlastima i javnosti),
- interoperabilnost i kompatibilnost sa NATO (usaglašenost sa NATO standardima i praksom).

U vršenju poslova iz nadležnosti institucije odbrane će ostvarivati saradnju i koordinaciju aktivnosti sa institucijama vlasti, ministarstvima, organima uprave i upravnim organizacijama na nivou BiH. Uz izvršenje obaveza prema Parlamentarnoj skupštini BiH, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH, posebno intezivna saradnja ostvarivat će se sa Ministarstvom finansija i trezora BiH po pitanjima finansijskih aspekata rada, Ministarstvom sigurnosti BiH u oblasti pružanja vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, Ministarstvom vanjskih poslova BiH po pitanju međunarodnih aktivnosti odbrambenog sistema, Ministarstvom komunikacija i prometa BiH po pitanjima nadzora zračnog prostora, Direkcijom za ekonomsko planiranje BiH po pitanju razvoja planskih dokumenata i Uredom koordinatora za reformu javne uprave u BiH po pitanjima reforme javne uprave. U više oblasti saradnja će se

ostvarivati sa entitetskim i institucijama i organima Brčko Distrikta BiH, te sa organima na nižim nivoima vlasti i lokalnom zajednicom. Takođe, nadležnosti institucije odbrane će ostvarivati intezivnu saradnju sa strukturama NATO u sjedištu i NATO Štabom u Sarajevu, strukturama UN, OSCE, EU i EUFOR, partnerskim državama, međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i strukturama, te prema potrebi sa nevladinim, akademskim i drugim strukturama.

POGLAVLJE V. PRAVCI RAZVOJA I PRIORITETNE ODBRAMBENE AKTIVNOSTI

U svrhu stalnog razvoja odbrambenih sposobnosti i spremnosti, izvršenja zakonskih zadataka i ostvarivanja utvrđenih ciljeva i opredjeljenja, institucije odbrane će planirati i izvršavati aktivnosti prema sljedećim prioritetima i strateškim pravcima razvoja, uz odgovarajuću alokaciju sredstava iz budžeta odbrane za njihovu realizaciju u skladu sa budžetskim ograničenjima:

Odbrana BiH

U cilju postizanja sposobnosti i spremnosti za realizaciju utvrđenih ciljeva i zadatka odbrane države sa najvećim značajem i prioritetom osigurati:

- stalni razvoj, modernizaciju i održavanje odbrambenih kapaciteta, sposobnosti i spremnosti,
- dostizanje najvišeg stepena borbene spremnosti i obučenost Oružanih snaga BiH,
- stabilno finansiranje institucija odbrane,
- jačanje logističke podrške institucija odbrane,
- realizaciju aktivnosti iz oblasti veličine, strukture i lokacija Oružanih snaga BiH,
- procjenu vojno-političkog okruženja i razvoj doktrinarnih i ostalih dokumenata Oružanih snaga BiH, uključujući izradu Plana odbrane BiH i planova za nepredviđene oklonosti,
- razvoj kapaciteta za nadzor i zaštitu zračnog prostora, implementaciju projekata Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru (ASDE) i Upravljanje zračnim prostorom (ASM), te razvoj kapaciteta protivzračne odbrane, uključujući saradnju sa strukturama NATO i Evropskom civilno-vojnom organizacijom za podršku zrakoplovstvu (EUROCONTROL),
- uređenje pukovskog sistema Oružanih snaga BiH,
- uvođenje i integraciju rezervnog sastava u strukturu Oružanih snaga BiH,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za C4, *cyber* odbranu, sigurnost C4 komunikacija te upravljanje informacijama i elektromagnetnim spektrom u institucijama odbrane,
- jačanje kapaciteta za hemijsko-biološko-radiološko-nuklearnu odbranu (u daljem tekstu: HBRN),
- profesionalni razvoj, unapređenje odgovornosti i kompetencija i upravljanje karijerom i ljudskim potencijalom institucija odbrane,
- unapređenje sistema školovanja, obuke i stručno-specijalističkog usavršavanja, uključujući učešće u Programu unapređenje edukacije u odbrambenom sektoru (DEEP),
- razvoj efikasnog sistema popune institucija odbrane i kvalitetne zamjene personala, posebno deficitarnih specijalnosti, kroz unapređenje procedura i kapaciteta za prijem, obuku, edukaciju i vođenje kroz karijeru, uključujući jačanje kapaciteta centara za regrutovanje i tranziciju,
- efikasnu vojno-obavještajnu podršku Oružanim snagama BiH i stavljanje u funkciju Sistema za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje (ISTAR),
- unapređenje funkcionisanja Operativnog centra za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH (OCK2IO),
- unapređenje mjera sigurnosti i zaštite pripadnika i imovine institucija odbrane,
- ispunjavanje strateških ciljeva iz oblasti ljudske sigurnosti.

Funkcionalne i operativne aktivnosti

U cilju osiguranja efikasnog funkcionisanja institucija odbrane kroz aktivnosti glavnih i operativnih funkcionalnih sistema odbrane osigurati:

- zakonito, efikasno i transparentno izvršavanje zadataka iz nadležnosti i djelokruga rada,
- uspostavljanje odbrambenih funkcija i realizaciju funkcionalnih i operativnih prioriteta,
- podršku razvoju i održavanju odbrambenih kapaciteta i sposobnosti, te provođenju reformskih aktivnosti,
- podršku izvršenju zadataka, obuke, operacija i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- podršku evropskim i evroatlantskim integracijskim procesima BiH,
- izvještavanje nadležnih institucija BiH o stanju i aktivnostima u oblasti odbrane,
- jačanje integriteta, smanjenje rizika i borbu protiv korupcije, promovisanje i primjenu principa integriteta, transparentnosti i odgovornosti u institucijama odbrane, te uočavanje i otklanjanje pojava koje štete moralu, efikasnosti i ugledu institucija odbrane,
- regulisanje životnog, zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja, poboljšanje zdravstvene zaštite, povećanje materijalnog i finansijskog standarda života i rada, te rješavanje pitanja iz radno-pravnog statusa pripadnika institucija odbrane,
- implementaciju programa tranzicije i zbrinjavanja personala i zaštite mentalnog zdravlja i psihosocijalne asistencije,
- prepostavke za razvoj naučnih i istraživačkih kapaciteta za potrebe odbrane,
- komuniciranje sa javnošću, medijsku prezentaciju i afirmaciju odbrambenog sistema,
- izvršenje interne revizije, koordinaciju sa eksternom revizijom i saradnju u izradi i implementaciji Integralnog akcionog plana po izvještajima eksterne revizije,
- ažuriranje i izradu novih zakonskih rješenja i drugih dokumenata u oblasti odbrane,
- provođenje aktivnosti iz oblasti administrativnih, pravnih, općih i zajedničkih poslova podrške institucijama odbrane, te iz oblasti reforme javne uprave u BiH,
- provođenje aktivnosti vjerskih službi s ciljem ostvarivanja vjerskih sloboda, organiziranja vjerskog života i zadovoljavanja vjerskih potreba pripadnika institucija odbrane,
- integraciju, uključenost i integritet ravnopravnosti spolova u institucijama odbrane,
- provođenje interresornih i aktivnosti međunarodne saradnje iz oblasti sigurnosti i odbrane sa nadležnim institucijama u BiH i relevantnim međunarodnim i inostranim akterima.

Reformske aktivnosti

U cilju daljeg razvoja sposobnosti i unapređenja funkcioniranja institucija odbrane, težišno u cilju unapređenja operativnih sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga BiH, osigurati:

- nastavak reformskih aktivnosti u skladu sa dokumentom Pregled odbrane sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i dokumentom Program reformi BiH,
- implementaciju Odluke Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH od 24.11.2016. godine,
- izvršenje analize Pregleda odbrane i Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027. i u skladu sa rezultatima analize izvršenje njihovog ažuriranja,
- modernizaciju Oružanih snaga BiH i postizanje interoperabilnosti i kompatibilnosti sa oružanim snagama zemalja članica NATO,
- standardizaciju i unifikaciju naoružanja i vojne opreme, te operativnih i administrativnih procedura u skladu sa NATO standardima i praksom,
- provođenje reformskih aktivnosti u saradnji sa NATO,
- analizu misija Oružanih snaga BiH i kapaciteta za njihovu implementaciju, te analizu dostizanja zahtijevanih sposobnosti Oružanih snaga BiH,
- dodatno finansiranje za realizaciju reformskih aktivnosti prema utvrđenim prioritetima i dinamici, uključujući izradu i odobravanje projekata kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane.

NATO i EU

U svrhu ostvarenja strateških ciljeva i opredjeljenja BiH u odnosu na NATO i EU, utvrđenih Zakonom o odbrani BiH i dokumentima BiH iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike, osigurati:

- ispunjavanje svih obaveza BiH prema NATO u skladu sa zakonom, strateškim dokumentima BiH, dokumentima dostavljenim NATO i drugim preuzetim obavezama BiH,
- implementaciju i učešće u izradi dokumenta Program reformi BiH,
- izradu i implementaciju PARP i PG,
- učešće u NATO programima i inicijativama: DCB, IPCP, Prilagođena podrška BiH, Proces ubrzane zračne mobilnosti (RAM), Nauka za mir i sigurnost (SPS), Izgradnja integriteta (BI), Unapređenje edukacije u odbrambenom sektoru (DEEP), Inicijativa za interoperabilnost partnerstva (PII), Program vojne obuke i vježbi (MTEP), Meni za partnersku saradnju (PCM), kao i učešće u drugim postojećim i uključivanje u nove programe, inicijative, mehanizme i instrumente i jačanja odnosa sa NATO,
- participaciju u NATO strukturama, NATO/PfP obuci i vježbama, te koordinaciju u pripremama i izvođenju NATO/PfP aktivnosti u BiH,
- postizanje interoperabilnosti elemenata odbrambenog sistema BiH sa zemljama članicama NATO i usvajanje NATO standarda i uobičajene prakse,
- učešće deklariranih jedinica Oružanih snaga BiH u NATO vođenim operacijama i EU vođenim misijama i deklarisanje novih jedinica u bazen snaga,
- saradnju sa Evroatlantskim centrom za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC),
- provođenje poslova iz oblasti evropskih i evroatlantskih integracija BiH i pružanje doprinosa institucijama BiH u ovoj oblasti,
- podršku aktivnostima EUFOR i pomoć u prenosu nadležnosti sa EUFOR na institucije BiH,
- intenzivnu saradnju sa EUFOR u oblastima obuke i vježbi Oružanih snaga BiH, rješavanja viškova i upravljanja zalihama naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstva (u daljem tekstu: NMIMES), deminiranja i u drugim oblastima,
- ispunjavanje ciljeva, prihvatanje organizacijskih mehanizama i realizaciju aktivnosti iz oblasti CFSP i CSDP, te stalnu saradnju sa EU o sigurnosnim i odbrambenim pitanjima.

Operacije i obuka

U cilju uspješnog izvođenja operacija Oružanih snaga BiH, efikasne obuke kao preduslova uspješnih operacija i jačanja kompetentnosti za izvršenje zakonskih zadataka, osigurati:

- stalni razvoj sistema upravljanja obukom kroz jačanje institucionalnih kapaciteta Oružanih snaga BiH za obuku, vježbe i evaluaciju komandi i jedinica,
- definisanje Glavnog plana obuke, kao i drugih potrebnih planova obuke, te nastavak individualne i kolektivne obuke u skladu sa NATO standardima,
- ocjenjivanje u skladu sa Konceptom operativnih sposobnosti (u daljem tekstu: OCC E&F),
- izradu dokumenata iz oblasti operacija i obuke u skladu sa zahtjevima NATO interoperabilnosti,
- praćenje i održavanje borbene spremnosti Oružanih snaga BiH i dostizanje pune operativne sposobnosti jedinica Oružanih snaga BiH u skladu sa NATO standardima,
- izvođenje vježbi komandi i jedinica, uključujući učešće u zajedničkim vojnim vježbama sa snagama NATO, EU, EUFOR, partnerskim zemaljama i drugim međunarodnim vježbama, kao i ulogu zemlje domaćina za međunarodne vojne vježbe,
- izvođenje složenih sadržaja kolektivne obuke komandi i jedinica podižući nivo i standarde obuke,
- profesionalni razvoj, školovanje i stručno-specijalističko usavršavanje, obuku kandidata i razvoj oficira, podoficira i vojnika, koristeći raspoložive resurse, te obuku i razvoj kadra deficitarnih specijalnosti (piloti i drugi zrakoplovno-tehnički kadar, kadrovi logističke specijalnosti, demineri i dr.),

- osposobljavanje za protivminsko djelovanje u BiH i uništavanje NUS/EOD, uz angažovanje Centra za PMDiUNUS/EOD i povećanje vidljivosti istog u međunarodnim okvirima kroz intenziviranje saradnje u oblasti obuke za protivminsko djelovanje, uključujući i osiguranje akreditacija za događaje obuke i centar u skladu sa NATO i UN standardima za protivminsko djelovanje,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za pružanje vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, izvođenje medicinske evakuacije (u daljem tekstu: MEDEVAC) zračnim putem, aktivnosti traganja i spašavanja (u daljem tekstu: SAR) i za druge aktivnosti pomoći civilnim organima,
- razvoj sposobnosti za učešće u upravljanju krizama i planiranju za vanredne situacije imajući u vidu aktuelnu praksu UN, NATO i EU u oblasti upravljanja krizama,
- definiranje potreba za međunarodno sponzorisanom obukom,
- obuku pripadnika institucija odbrane iz etike, profesionalizma, izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, standarda, prava i obaveza ponašanja lica u odbrambenom sektoru,
- intenziviranje učenja stranih jezika, težišno engleskog, obuku u korištenju informacionih tehnologija i obuku specijalista za odnose sa javnošću,
- razvoj i unapređenje posebnih sposobnosti za učešće u UN, NATO i EU operacijama,
- ispunjavanje PG u okviru PARP usmjerenih na operacije i obuku,
- pripremu i preduputnu obuku u cilju razvoja sposobnosti za učešće u operacijama podrške miru, operacijama kolektivne sigurnosti i drugim aktivnostima u inostranstvu,
- analizu obučenosti i spremnosti deklariranih jedinica po OCC E&F i sagledavanje mogućnosti za deklarisanjem novih jedinica/sposobnosti po OCC E&F. Ukoliko nadležne institucije BiH donesu odluku o deklarisanju novih jedinica/sposobnosti sa procesom otpočeti u I kvartalu 2024. godine, a Samoocjenivanje na nivou 1 (SEL 1) (interoperabilnost) realizovati u IV kvartalu 2024. godine.

Pomoć civilnim organima i civilno-vojna saradnja

U cilju pružanja pomoći civilnim organima u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja i drugim aktivnostima u skladu sa zakonom, osigurati:

- pomoć Oružanih snaga BiH u reagiranju na prirodne i druge nesreće, uključujući pomoć u MEDEVAC, SAR, deminiranju i uništavanju NUS/EOD i borbi protiv terorizma,
- razvoj sposobnosti, spremnosti i kapaciteta Oružanih snaga BiH za odgovor na civilne krizne situacije u kojima su ugroženi životi i zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš,
- jačanje saradnje sa Ministarstvom sigurnosti BiH vezano za koordinaciju aktivnosti u nesrećama, uključujući korištenje Sistema komandovanja incidentima sljedeće generacije (NICS), opremanje potrebnim materijalno-tehničkim sredstvima (u daljem tekstu: MTS) za korištenje NICS sistema i saradnju sa EADRCC,
- opremanje Oružanih snaga BiH sredstvima za pružanje pomoći civilnim organima, uključujući bespilotne letjelice za prijenos slike iz zračnog prostora u realnom vremenu,
- unapređenje doprinosa Oružanih snaga BiH u protivminskim akcijama u BiH i unapređenje obuke i saradnje u humanitarnom deminiranju, posebno na regionalnom nivou,
- unapređenja sistema koordinacije, vojnih aspekata upravljanja kriznim situacijama i civilne podrške vojnim operacijama,
- razmatranje mogućnosti kontroliranog stavljanja na raspolaganje odgovarajućih resursa i kapaciteta Oružanih snaga za potrebe civilnih organa u skladu sa zakonom,
- implementaciju Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma i Strategije za kontrolu SALW u BiH.

Operacije kolektivne sigurnosti

U cilju nastavka pružanja doprinosa međunarodnoj sigurnosti, ispunjavanja ciljeva vanjske politike BiH, izgradnje vlastitih sposobnosti i afirmacije Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske državne politike, osigurati:

- nastavak odobrenog učešća pripadnika Oružanih snaga BiH u: UN Stabilizacijskoj misiji u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO) i EU Misiji obuke u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA), kao i planiranje i učešće vojnika, podoficira, oficira, jedinica i kontingenata Oružanih snaga BiH u drugim odobrenim UN, NATO i EU operacijama i misijama,
- potrebnu sposobnost za samoodrživost kontingenata Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru,
- implementaciju procedura UN Sistema spremnosti za sposobnosti održavanja mira (UN PCRS) u cilju deklarisanja sposobnosti Oružanih snaga BiH u navedeni sistem kao preduslova za pravovremeno planiranje, odobrenje i upućivanje pripadnika i jedinica Oružanih snaga BiH u UN operacije podrške miru,
- da u cilju stvaranja uslova za upućivanje personala/jedinica Oružanih snaga BiH u zone operacija u inostranstvu do 2028. godine 40% od ukupnog broja kroz implementaciju koncepta interoperabilnosti bude u skladu sa propisanim standardima, a provedba istog da bude praćena opremanjem personala/jedinica u skladu sa definisanim planovima,
- kvalitetnu obuku, opremanje i angažovanje Bataljonske grupe lake pješadije (u daljem tekstu: INF-L-BNG) u vježbama unutar i van BiH s ciljem održavanja statusa "COMBAT READY". U skladu sa planovima osigurati uslove da INF-L-BNG po potrebi i odluci nadležnih institucija BiH bude angažovana iz OCC E&F bazena snaga u zone operacija u inostranstvu. Planirati u 2025. godini reocjenjivanje INF-L-BNG na OCC E&F - NATO ocjenjivanje nivou 2 (u daljem tekstu: NEL 2) u cilju produženja važenja sertifikata "COMBAT READY" koji bi važio do 2028. godine, samo u slučaju da INF-L-BNG ne bude upućena u zone operacija do 2025. godine,
- kvalitetnu obuku, opremanje i angažovanje deklariranih jedinica voda Vojne policije i voda EOD u vježbama unutar i van BiH s ciljem održavanja statusa "COMBAT READY". U skladu sa planovima osigurati uslove da se iste po potrebi i odluci nadležnih institucija BiH angažuju iz OCC E&F bazena snaga u zone operacija u inostranstvu, a počevši od 2024. godine i eventualno angažovanje u NATO Snagama za odgovor (NRF). U 2025. godini planirati reocjenjivanje istih na OCC E&F - NEL 2 nivou u cilju produženja važenja sertifikata "COMBAT READY" koji bi važio do 2028. godine, samo u slučaju da iste ne bude upućene u zone operacija do 2025. godine. U 2026. godini planirati evaluaciju deklariranih jedinica iz OCC E&F bazena na nivou NEL-2,
- razmatranje mogućnosti dodatnog upućivanja opremljenih i obučanih pripadnika i jedinica Oružanih snaga BiH u operacije podrške miru i druge međunarodno odobrene aktivnosti kolektivne sigurnosti pod okriljem UN, NATO i EU, uključujući pokretanje procedure implementacije UN sistema sposobnosti i spremnosti kako bi se omogućilo deklarisanje snaga za UN operacije očuvanja mira.

Međunarodna saradnja i međunarodne obaveze

U svrhu unapređenja ciljeva vanjske politike BiH, izgradnje i jačanja sposobnosti i kapaciteta Oružanih snaga BiH, ispunjavanja međunarodnih obaveza iz oblasti odbrane i afirmacije Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske državne politike, osigurati:

- održavanje i proširenje vojno-diplomatskog i vojnog predstavljanja BiH u međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i drugim državama,
- kontinuirano ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti odbrane u skladu sa rezolucijama Vijeća sigurnosti UN, vojnopolitičkim dokumentima OSCE i preuzetim obavezama u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH,

- intenziviranje međunarodne vojne saradnje u oblasti obuke i obrazovanja, učešće Oružanih snaga BiH u međunarodnim i vojnim vježbama u inostranstvu, te realizaciju međunarodnih vojnih vježbi i obuke u BiH koristeći kapacitete Centra za obuku za operacije podrške miru (PSOTC) i druge kapacitete Oružanih snaga BiH i odbrambenih organizacija i struktura,
- učešće u inicijativama Američko-jadranska povelja (A-5), Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM), Konferencija načelnika generalštabova balkanskih zemalja (B-9), Regionalni centar za verifikaciju i pomoć u provođenju kontrole naoružanja (RACVIAC), Centralno-evropska odbrambena saradnja (CEDC), kao i učešće u drugim inicijativama i forumima,
- usmjeravanje zahtjeva prema partnerskim stranama na prenos znanja i iskustva u cilju ovladavanjem nerazvijenim sposobnostima Oružanih snaga BiH,
- provođenje inspekcijskog režima, režima provjere i posmatračkih letova u skladu sa odredbama Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja, Bečkog dokumenta 2011 i Ugovora o otvorenom nebu,
- provođenje obaveza iz oblasti kontrole naoružanja, mjera za izgradnju povjerenja i sigurnosti i spriječavanja širenja oružja za masovno uništavanje,
- razmatranje pomoći i donacija u okviru bilateralne i multilateralne saradnje i predlaganje prihvatanja ponuda prema prioritetima institucija odbrane,
- jačanje učešća u radu i saradnje sa međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i partnerskim državama, posebno sa susjednim i regionalnim zemljama,
- jačanje saradnje u oblasti izgradnje integriteta, ljudske sigurnosti, prevencije i borbe protiv korupcije.

Logistika

U cilju omogućavanja redovnog funkcionisanja institucija odbrane, kroz održivo upravljanje logistikom i nastavak razvoja sistema logističke podrške, osigurati:

- neprekidnost funkcionisanja opće logističke podrške, planiranja logističkih potreba i dodjele potrebnih resursa komandama i jedinicama Oružanih snaga BiH,
- poboljšanje sistema upravljanja zalihama i lancem snabdijevanja pravovremenim izvještavanjem, planiranjem popune MTS i stavljanjem u funkciju vlastitih kapaciteta,
- održavanje i remont borbene, neborbene i zrakoplovne tehnike i poboljšanje sistema održavanja MTS, te razvoj i unapređenje radioničkih kapaciteta,
- tekuće i investiciono održavanje objekata i infrastrukture,
- potpunu realizaciju javnih nabavki kroz pravovremenu izradu Plana javnih nabavki (u daljem tekstu: PJN), tenderske dokumentacije i tehničkih uslova, pravovremeno pokretanje nabavki, unapređenje ugovaranja, kontinuiranu analizu i po potrebi izmjene PJN,
- prioritarno rješavanje nabavki nedostajućih sredstava i nabavki koje se odnose na kapitalne izdatke,
- unapređenje sistema javnih nabavki angažovanjem taktičko-tehničkih nosioca u procesu planiranja, a posebno u nabavci: sredstava klase V neophodnih za popunu i formiranje borbenih kompleta, individualne i specijalističke opreme, te usluga održavanja kompleksnih sistema borbene i neborbene tehnike, MTS, infrastrukture i objekata,
- implementaciju i unapređenje projekta za poboljšanje izvršenja PJN: primjena modula planiranja logističkih potreba i modula nabavke i ugovaranja, Logistički informacijski sistem (LogIS), kodifikacija i dodjela nacionalnog nomenklaturnog broja MTS uključujući taktičko-tehničke uslove, te drugi projekti,
- implementaciju projekata modernizacije Oružanih snaga BiH, završavanje i nabavku naoružanja, vojne opreme i MTS u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i zahtjevima NATO interoperabilnosti,
- implementaciju projekata vezano za: nabavku novih i unapređenje operativnosti postojećih motornih vozila; nabavku novih i modernizaciju, remont i održavanje postojećih helikoptera; nabavku stacionarnih i mobilnih sistema za C4; nabavku sistema i opreme za nadzor i zaštitu zračnog prostora; nabavku opreme i sredstava za traganje i spašavanje, HBRN, deminiranje i uništavanje NUS/EOD, pružanje medicinske podrške i MEDEVAC,

- predaju neperspektivne nepokretne vojne imovine i nepotrebne ostale pokretne imovine civilnim strukturama, uknjižavanje perspektivne nepokretne vojne imovine na BiH, infrastrukturno uređenje perspektivnih lokacija i diskolaciju MTS na iste, te rješavanje viškova NMiMES, viškova opreme i zastarjelih nerentabilnih sredstava,
- izradu i implementaciju Studije razvoja svih perspektivnih lokacija u skladu sa novom organizacijom i razmeštajem Oružanih snaga BiH i Plana razvoja, modernizacije i upravljanja infrastrukturom, te razvoj infrastrukturnih standarda i projekata,
- uspostavljanje strateških, operativnih i taktičkih rezervi institucija odbrane,
- izradu liste roba, usluga i radova koji su izuzeti iz Zakona o javnim nabavkama,
- unapređenje kontrole kvaliteta roba, usluga i radova za potrebe institucija odbrane,
- unapređenje sigurnosti skladištenja NMiMES u skladu sa NATO standardima,
- unapređenje medicinske podrške i sanitetsko-veterinarske zaštite u Oružanim snagama BiH i učešće u Balkanskim medicinskim snagama (BMTF), uz osiguranje planske rotacije medicinskog osoblja deklarisanog u BMTF, i to svake dvije godine, odnosno nakon što je BMTF ocjenjen od strane NATO Centra izvrsnosti za vojnu medicinu (MILMED COE),
- razvoj NATO sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta,
- definiranje potreba međunarodne pomoći, posebno kroz program pomoći Sjedinjenih Američkih Država Inostrana vojna prodaja (FMS), te prihvatanje odobrene inostrane vojne pomoći i donacija i njihovo usmjeravanje prema prioritetima institucija odbrane.

Finansije i budžet

U cilju dostizanja adekvatnog, pravovremenog i stabilnog finansiranja institucija odbrane, a imajući u vidu ograničenja u dodjeli budžetskih sredstava za potrebe odbrane, osigurati:

- prilagođavanje budžeta odbrane raspoloživim sredstvima ravnajući se fiskalnim ograničenjima i mogućnostima, te kreiranje finansiranja odbrane na duži period,
- realizaciju odobrenog budžeta odbrane prema planiranoj dinamici, izradu potrebnih operativnih planova i programsko praćenje izvršenja budžeta,
- blagovremenu pripremu programa finansiranja, razvijanje trogodišnjeg okvira rashoda i izradu budžetskog zahtjeva, uključujući finansijsku transparentnost u oblasti odbrane,
- uspostavljanje liste prioriteta finansiranja u skladu sa programskim prioritetima, međunarodnim obavezama BiH iz oblasti odbrane i NATO integracijskim procesom BiH,
- stabilno budžetiranje kroz SPPBI i pouzdanu finansijsku procjenu za period od pet godina,
- postepeno povećanje budžeta odbrane sa potencijalnom stopom rasta bruto društvenog proizvoda (u daljem tekstu: BDP) i prema mogućnostima dostizanje željenog cilja finansijskih izdvajanja za odbranu u iznosu od 2% BDP, u skladu sa preporukama NATO,
- postepeno smanjenje, prema mogućnostima, udjela personalnih troškova u budžetu odbrane na godišnjem nivou za 3,5% - 4,5% i proporcionalno povećanje udjela sredstava u strukturi budžeta odbrane za operativne troškove, razvojne projekte, opremanje i modernizaciju,
- dostizanje, prema mogućnostima, sljedeće orjentacione strukture budžeta odbrane za 2025. godinu: personalni troškovi 80%, operativni troškovi 15%, razvojni projekti, opremanje i modernizacija 5%,
- dostizanje, prema mogućnostima, sljedeće orjentacione strukture budžeta odbrane u periodu do 2027. godine: personalni troškovi 70%; operativni troškovi 20%; razvojni projekti, opremanje i modernizacija 10%,
- dostizanje, prema mogućnostima, sljedećeg željenog cilja strukture budžeta odbrane: oko 65% za personalne troškove, oko 20% za operativne troškove i oko 15% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju,
- provedbu odobrenih i izradu i odobravanje novih višegodišnjih projekata kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane, uključujući saradnju sa nadležnim institucijama BiH kako bi se osigurala potrebna finansijska sredstva za realizaciju projektnih aktivnosti prema utvrđenim prioritetima i dinamici,

- operativnost finansijskih sredstava, prema mogućnostima, za višegodišnje projekte kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane, uključujući mogućnost korištenja neutrošenih finansijskih sredstva iz budžeta odbrane za ovu namjenu, kao i finansijske donacije,
- izradu, usklađivanje i implementaciju dokumenata iz oblasti materijalno-finansijskog poslovanja, definiranja potreba, knjigovodstva i evidencije, implementacije i održavanja softvera i hardverske podrške za obračun plaća i naknada,
- unapređenje sistema interne kontrole u institucijama odbrane kroz izradu Studije rizika i upravljanja rizicima i Strateškog plana za period od 3 godine.

Odbrambeno planiranje

U cilju unapređenja Sistema odbrambenog planiranja osigurati:

- ažuriranje postojećih i izradu novih dokumenata Sistema odbrambenog planiranja usmjerenih na razvoj odbrambenih sposobnosti i spremnosti institucija odbrane,
- kontinuiranu implementaciju, praćenje i reviziju sadržaja dokumenata i programsko-planskih aktivnosti,
- integraciju PARP procjene u Sistem odbrambenog planiranja kao mehanizma za izradu i ažuriranje dokumenata Sistema odbrambenog planiranja,
- dalji razvoj SPPBI sa ciljem dostizanja funkcionalnog NATO kompatibilnog procesa odbrambenog planiranja,
- transparentno planiranje i budžetiranje odbrane i adekvatnu koordinaciju između institucija BiH uključenih u proces planiranja,
- unapređenje kratkoročnog i srednjoročnog strateškog planiranja u cilju jačanja kapaciteta odbrambenih institucija u oblasti upravljanja finansijama i povezivanja faze planiranja i programiranja u SPPBI.

POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANSIRANJA

Projekcije i trendovi u okviru DOB ne predviđaju povoljniju strukturu budžeta odbrane, pri čemu će u najpovoljnijem odnosu struktura budžeta za 2025. godinu biti oko 80% za personalne troškove, 15% za operativne troškove i 5% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju. U takvim uslovima nedovoljnog budžetiranja odbrane, proces odbrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete. S tim u vezi, prilikom planiranja aktivnosti i troškova za njihovu realizaciju neophodno je finansiranje klasificirati i planirati prema sljedećim prioritetima:

Prioritet 1. Obavezni troškovi

Ovi troškovi moraju biti obavezno u cjelosti planirani i budžetski podržani radi osiguranja osnovnog funkcioniranja odbrambenog sistema BiH:

- plaće, doprinosi i naknade za odobreno brojno stanje prema Instrukciji za pripremu budžetskog zahtjeva,
- izmirenje fiksnih i režijskih troškova i usluga,
- osnovno snabdijevanje (prehrambeni artikli, uniforme, gorivo, mazivo i drugo snabdijevanje neophodno za osnovno funkcioniranje),
- osnovno i prioritarno opremanje (oprema neophodna za izvršenje misija u inostranstvu, deminiranje i drugo opremanje neophodno za osnovno funkcioniranje),
- osnovno održavanje (održavanje sredstava, opreme, objekata, infrastrukture, tehnike i drugo održavanje neophodno za osnovno funkcioniranje),
- izvršenje zakonskih zadataka i obuka Oružanih snaga BiH,
- opremanje u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH.

Prioritet 2. Funkcionalni troškovi

Ove troškove potrebno je obavezno budžetski planirati radi osiguranja potpunog funkcioniranja odbrambenog sistema BiH zasnovanog na postojećim zakonskim i drugim obavezama, pri čemu njihova realizacija zavisi od odobrenog budžeta odbrane:

- opremanje u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- ostalo opremanje, održavanje, izgradnja i nabavka, uključujući nabavku nedostajućih sredstava klase V za popunu i formiranje borbenih kompleta,

- školovanje i usavršavanje,
- razvoj novih sposobnosti i podizanje nivoa spremnosti radi ispunjavanja PG,
- ispunjavanje međunarodno preuzetih obaveza BiH i obaveza u okviru NATO i EU integracijskog procesa,
- pružanje pomoći civilnim organima,
- vojno predstavljanje BiH i razvoj međunarodne saradnje,
- rješavanje viškova NMiMES i vojne opreme Oružanih snaga BiH,
- razvoj informacionih sistema,
- redukcija i konsolidacija lokacija Oružanih snaga BiH,
- zadovoljavanje vjerskih potreba,
- jačanje integriteta pripadnika institucija odbrane i borba protiv korupcije,
- medijska prezentacija i afirmacija odbrambenog sistema BiH,
- troškovi funkcioniranja pukovskog sistema Oružanih snaga BiH,
- tranzicija i zbrinjavanje personala,
- zaštita mentalnog zdravlja.

Prioritet 3. Razvojni troškovi

Ove troškove obavezno je planirati kroz višegodišnje razvojne projekte u oblasti odbrane radi dostizanja potrebne efikasnosti i spremnosti odbrambenog sistema BiH:

- opremanje u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- razvoj novih sposobnosti i podizanje nivoa spremnosti Oružanih snaga BiH,
- standardizacija i modernizacija naoružanja i vojne opreme,
- modernizacija objekata, infrastrukture i tehnike,
- uvođenje rezervnog sastava Oružanih snaga BiH.

Prilikom izrade godišnjeg budžeta odbrane, u trenutnim nepovoljnim okolnostima finansiranja, osigurati sljedeću orjencionu strukturu finansiranja budžetskih programa:

- program „Vojna odbrana” oko 96,5% (od čega oko 5% za planiranje i upravljanje resursima),
- program „Operacije kolektivne sigurnosti” oko 2 %,
- program „Međunarodna saradnja” oko 1,5%.

POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK

Kroz proces odbrambenog planiranja neophodno je osigurati izvršavanje zakonskih obaveza institucija odbrane te ispunjavanje državnih ciljeva i opredjeljenja iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. Takođe, kroz ovaj proces potrebno je osigurati razvoj sposobnosti i spremnosti institucija odbrane koje odgovaraju državnim potrebama i vojno-političkom okruženju BiH.

S tim u vezi, neophodan je nastavak razvojnog procesa kako bi institucije odbrane BiH i njihov najvažniji operativni dio, Oružane snage BiH, bile priuštive, relevantne i djelotvorne komponente sigurnosne, odbrambene i vanjske politike BiH i podržale savremene integracijske procese BiH.

U uslovima nedovoljnog budžeta i dodjele ograničenih resursa za potrebe institucija odbrane, planski razvoj odbrambenih kapaciteta zahtijeva dodjelu dodatnih finansijskih sredstava. Imajući u vidu da institucije odbrane duži vremenski period funkcionišu u restriktivnim finansijskim okolnostima, navedeno predstavlja poseban izazov čije prevazilaženje zahtijeva racionalnu upotrebu raspoloživih resursa kako bi se podržala realizacija prioritetnih odbrambenih aktivnosti.

Nedostatak investicijskih sredstava uslovljava zastoj u infrastrukturi i opremanju. Tehničko stanje i starosna struktura MTS su nezadovoljavajući, uz nedovoljna finansijska sredstva za njihovo održavanje ili trajno rješavanje. Ključni problem i dalje predstavlja nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju projekata modernizacije Oružanih snaga BiH. Pored izrade značajnog broja sistemskih dokumenata, još uvijek nije riješeno pitanje nepokretne imovine na nivou BiH. U tom smislu, institucije odbrane i dalje snose posljedice nepreuzimanja neperspektivnih lokacija i utroška resursa na neplanirane aktivnosti održavanja i osiguranja neperspektivnih imovine.

Takođe, uz nedovoljno finansiranje, složeni proces izvršavanja zakonskih obaveza i realizacije reformskih aktivnosti i dalje će iziskivati napore na unapređenju funkcionisanja, poboljšanju efikasnosti, eliminiranju nedostataka i optimizaciji organizacijske strukture institucija odbrane.

Imajući u vidu navedeno, institucije odbrane ne smiju dozvoliti neuspjeh u procesu prilagođavanja svoje strukture i sposobnosti državnim potrebama i zahtjevima savremenog okruženja. U tom smislu, težišni zadaci institucija odbrane u narednom periodu su:

1. Pravovremeno i potpuno izvršenje zakonskih zadataka, nadležnosti, programsko-planskih aktivnosti i drugih poslova iz oblasti odbrane, u skladu sa zakonom i propisima,
2. Nastavak provođenja reformskih aktivnosti u oblasti odbrane u skladu sa dokumentom Pregled odbrane sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i dokumentom Program reformi BiH,
3. Realizacija aktivnosti na jačanju sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga BiH:
 - razvoj sposobnosti Oružanih snaga BiH kroz sistem obuke, edukacije i doktrine upotrebe snaga,
 - dostizanje NATO interoperabilnosti i kompatibilnosti Oružanih snaga BiH,
 - profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija odbrane,
 - razvoj i unapređenje sposobnosti za razmjesticost Oružanih snaga BiH, efikasnu komandu i kontrolu i odgovarajuće kapacitete za podršku operacijama,
 - razvoj sposobnosti za učešće u upravljanju krizama i planiranju za vanredne situacije,
 - vojnoobavještajna i sigurnosna podrška izvršenju zadataka i misija Oružanih snaga,
 - učešće u interresornim aktivnostima saradnje u oblasti sigurnosti i odbrane,
 - ispunjavanje strateških ciljeva iz oblasti ljudske sigurnosti,
4. Realizacija aktivnosti na osiguranju funkcionalnosti i operativnosti odbrambenog sistema:
 - osiguranje potrebnog finansiranja institucija odbrane, unapređenje planiranja i izvršenja budžeta odbrane, te dalji razvoj Sistema odbrambenog planiranja, Sistema upravljanja odbrambenim resursima i SPPBI,
 - jačanje logističkih aspekata odbrambenog sistema sa težištem na unapređenju sistema javnih nabavki, neprekidnosti opće logističke podrške, izvršenju prioriternih nabavki, modernizaciji naoružanja i opreme, te unapređenju tekućeg i investicijskog održavanja MTS, objekata i infrastrukture,
 - izrada normativnih, konceptualnih, doktrinarnih i planskih dokumenata sistema odbrane,
 - znanavljanje personala, posebno nedostajućih specijalnosti i profila, unapređenje sistema upravljanja personalom i razvoj sistema selekcije, prijema i obuke vojnika, podoficira i oficira Oružanih snaga BiH,
 - jačanje transparentnosti, odgovornost u radu i integriteta pripadnika institucija odbrane, prevencija i borba protiv korupcije,
 - medijska afirmacija odbrambenog sistema i institucija odbrane,
 - rješavanje pitanja iz radnopravnog statusa i poboljšanje uslova života i rada pripadnika institucija odbrane,
5. Pružanje vojne pomoći i razvoj operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH za pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, provođenje protivminskih akcija i akcija uništavanja NUS/EOD, te dalji razvoj civilno-vojne saradnje,
6. Učešće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru i operacijama kolektivne sigurnosti pod okriljem UN, NATO i EU, te učešće u radu vojnih multinacionalnih štabova i međunarodnih struktura kolektivne odbrane,
7. Ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti obrane, provođenje aktivnosti u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH i visok nivo saradnje sa UN, NATO, OSCE i EU te NATO Štabom u Sarajevu i EUFOR,

8. Rješavanje viškova NMiMES, neperspektivne nepokretne vojne imovine i nepotrebne ostale pokretne imovine, uređenje perspektivnih lokacija i dislokacija MTS na iste, te unapređenje sigurnosti skladišta naoružanja i vojne opreme u skladu sa NATO standardima,
9. Jačanje bilateralne i regionalne odbrambene saradnje i saradnje sa međunarodnim odbrambenim i sigurnosnim organizacijama.

Institucije odbrane će dokumentima Sistema odbrambenog planiranja detaljno razraditi definirane prioritete iz Smjernica. Za sve prioritete definirat će način i dinamiku realizacije, te potrebna finansijska sredstva koja će u skladu sa potrebama i mogućnostima adekvatno obrazložiti i planirati za potrebe izrade budžeta odbrane. Pored definiranih prioriteta, institucije odbrane će u narednom periodu realizirati i druge aktivnosti iz nadležnosti u skladu sa konkretnim okolnostima vojno-političkog okruženja, zahtjevima kolektivnih sistema odbrane i vlastitim potrebama i mogućnostima.

Broj: 06-03-8-904-15/23
Sarajevo, 03.01.2024. godine

MINISTAR

Zukan Helez

Pregled skraćenica

A-5 (Adriatic Charter) - Američko-jadranska povelja

ANP (Annual National Programme) - Godišnji nacionalni program

ASDE (Air Situation Data Exchange) - Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru

ASM (Airsapace Management) - Upravljanje zračnim prostorom

B-9 (Conference of the Chiefs of General Staffs of the Balkan countries) - Konferencija načelnika štabova balkanskih zemalja

BDP - Bruto društveni proizvod

BI (Building integrity) - NATO Program Izgradnje integriteta

BiH - Bosna i Hercegovina

BMTF (Balkan Medical Task Force) - Balkanske medicinske snage

C4 (Command, Control, Communications and Computers) - Komandovanje, kontrola, komunikacije i kompjuteri

CEDC (Central European defence Cooperation) - Inicijativa Centralno-evropske odbrambene saradnje

CFSP (Common Foreign and Security Policy) - Zajednička vanjska i sigurnosna politika EU

CSDP (Common Security and Defence Policy) - Zajednička sigurnosna i odbrambena politika EU

Cyber - prostor kompjuterske i informatičke tehnologije i komunikacije

DEEP (Defence Education Enhancement Program) - NATO Program unapređenja edukacije u odbrambenom sektoru

DCB (Defence Capacity Bulinding) - NATO Program Izgradnje odbrambenih kapaciteta

DOB - Dokument okvirnog budžeta

EADRCC (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre) - Evroatlantski centar za koordinaciju odgovora na katastrofe

EU (European Union) - Evropska unija

EUFOR (European Union Force in Bosnia and Herzegovina) - Vojne snage EU u BiH u okviru operacije „ALTHEA”

EUROCONTROL - Evropska civilno-vojna organizacija za podršku zrakoplovstvu

EUTM RCA - Misija obuke EU u Centralnoafričkoj Republici

FMS (Foreign Military Sales) - Program pomoći Sjedinjenih Američkih Država Inostrana vojna prodaja

HBRN - Hemijsko-biološko-radiološko-nuklearna odbrana

ID (Intensive Dialogue) - Intenzivirani dijalog

INF-L-BnG (Light Infantry Battalion Group) - Bataljonska grupa lake pješadije

Institucije odbrane - Ministarstvo odbrane BiH i Oružane snage BiH

IPCP (Individual Partnership and Cooperation Programme) - Individualni partnerski program saradnje

ISTAR (Intelligence, surveillance, target acquisition, and reconnaissance) - Sistem za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje

LogIS - Logistički informacijski sistem

MAP (Membership Action Plan) - Akcioni plan za članstvo u NATO

MEDEVAC (Medical evacuation) - Medicinska evakuacija

MILMED COE (Centre of Excellence for Military Medicine) - NATO Centar izvrsnosti za vojnu medicinu

MONUSCO - Stabilizacijska misija UN u Demokratskoj Republici Kongo

MTEP (Military Training and Exercise Programme) - Program vojne obuke i vježbi

MTS - Materijalno-tehnička sredstva

NAC (North Atlantic Council) - Sjevernoatlantsko vijeće NATO

NATO (North Atlantic Treaty Organisation) - Organizacija sjevernoatlantskog ugovora

NATO/PfP (NATO/Partnership for Peace) - Program NATO/Partnerstvo za mir

NEL 2 (NATO Evaluation Level 2) - NATO ocjenjivanje nivo 2

NICS (Next Generation Incident Command System) - Sistem komandovanja incidentima sljedeće generacije

NMiMES - Naoružanje, municija i minsko-eksplozivna sredstva

NRF (NATO Response Force) - NATO Snage za odgovor

NUS - Neeksplozivna ubojna sredstva

NUS/EOD (NUS/Explosive Ordnance Disposal) - Uništavanje NUS/odlaganje eksplozivnih sredstava

OCC E&F (Operational Capability Concept Evaluation and Feedback) - Koncept operativnih sposobnosti, procjena i povratne informacije

OCK2IO - Operativni centar za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH

OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) - Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi

PARP (Planning and Review Process) - NATO Proces planiranja i revizije

PCM (Partnership Cooperation Menu) - Meni za partnersku saradnju

PD (Presentation document) - Prezentacijski dokument

PG (Partnership Goals) - Partnerski ciljevi

PII (Partnership Interoperability Initiative) - Inicijativa za interoperabilnost partnerstva

PJN - Plan javnih nabavki

PMDiUNUS/EOD - Protivminsko djelovanje i uništavanje NUS/EOD

PSOTC (Peace Support Operations Training Centre) - Centar za obuku za operacije podrške miru

RACVIAC (Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre) - Regionalni centar za verifikaciju i pomoć u provođenju kontrole naoružanja

RAM (Rapid Air Mobility Process) - NATO Proces ubrzane zračne mobilnosti

SALW (Small Arms and Light Weapons) - Malo oružje i lako naoružanje

SAR (Search and Rescue) - Traganje i spašavanje

SEDM (South-East Europe Defense Ministerial) - Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope

SEL 1 (Self Evaluation Level 1) - Samoocjenjivanje nivo 1

SPPBI - Sistem planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja

SPS (Science for Peace and Security) - NATO Program Nauka za mir i sigurnost

UN (United Nations) - Organizacija Ujedinjenih nacija

UN PCRS (United Nations Peacekeeping Capability Readiness System) - UN Sistem spremnosti za sposobnosti održavanja mira